

Số: 123/2023/QDDS-ST

Ngày 12-9-2023

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN GIA LÂM, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Vũ Quang Dũng.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Hạnh - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Ánh Tuyết - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 9 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 84/2023/TLST-VDS ngày 01/7/2023 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 83/2023/QĐMPH-VDS ngày 30/8/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu:** Bà **Nguyễn Thị G**, sinh năm 1960; trú tại: Thôn T, xã P, huyện G, thành phố Hà Nội; có mặt.

Đối với: Anh **Nguyễn Đức T**, sinh năm 1981; trú tại: Thôn T, xã P, huyện G, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự - bà Nguyễn Thị G trình bày:* Chồng tôi là ông Nguyễn Ngọc H, sinh năm 1960 (chết năm 2017), vợ chồng tôi có 02 người con bao gồm: Nguyễn Đức T, sinh năm 1981 và Nguyễn Đức Q, sinh năm 1984.

Trong quá trình mang thai đến khi sinh cháu Nguyễn Đức T thì bản thân tôi không có biểu hiện gì bất thường. Ngày 17/02/1981, tôi sinh cháu T là đẻ thường, 04 tháng tuổi thì T biết lẫy, 08 tháng tuổi biết bò và 13 tháng tuổi biết đi nhưng khi T được 01 tuổi thì gia đình tôi thấy T chậm khả năng

giao tiếp và nhận thức xã hội, không đi học được, không tự chăm sóc bản thân, sống phụ thuộc vào gia đình và không biết nói cho đến nay. Đến nay, tình trạng bệnh của cháu T ngày càng trầm trọng, thường xuyên trong tình trạng cáu gắt vô cớ, bướng bỉnh và hay bỏ nhà đi lang thang nhặt đồ bẩn..., T không đủ năng lực nhận thức, không tự mình tham gia các giao dịch thỏa thuận dân sự (giao dịch thỏa thuận phân chia di sản, tặng cho phần quyền sử dụng đất... của bố mẹ để lại). Gia đình ba đời nhà tôi không có ai có tiền sử bệnh này.

Theo Tóm tắt hồ sơ bệnh án ngày 30/5/2023 của Bệnh Viện Tâm thần Hà Nội thì cháu Nguyễn Đức T, sinh năm 1981 được hội chẩn xác định F72.1 - Chậm phát triển tâm thần nặng tật chứng về hành vi đáng kể đòi hỏi phải theo dõi điều trị.

Vì vậy, tôi đề nghị Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội tuyên bố cháu Nguyễn Đức T, sinh năm 1981 là người mất năng lực hành vi dân sự và cử tôi là người giám hộ cho cháu Nguyễn Đức T.

** Tại phiên họp, đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện G phát biểu quan điểm về việc chấp hành pháp luật tố tụng dân sự và quan điểm giải quyết việc dân sự:*

- Về thẩm quyền: Tòa án nhân dân huyện G đã thụ lý và giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền theo quy định của pháp luật.

- Thẩm phán lập hồ sơ, thu thập chứng cứ, tiến hành giao các văn bản tố tụng và tiến hành trình tự, thủ tục tại phiên họp đúng quy định của pháp luật.

- Người yêu cầu thực hiện quyền và nghĩa vụ tố tụng đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

- Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị G về việc tuyên bố anh Nguyễn Đức T là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Nguyễn Thị G là người giám hộ cho anh Nguyễn Đức T.

- Về lệ phí: Vụ việc được thụ lý ngày 01/7/2023 do vậy đề nghị Tòa án áp dụng Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án để giải quyết vụ án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện G, Tòa án nhân dân huyện G nhận định:

- Về tố tụng:

[1]. Về thẩm quyền và quan hệ pháp luật: Bà Nguyễn Thị G có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Đức T, sinh năm 1981; trú tại: Thôn T, xã P, huyện G, thành phố Hà Nội là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Đây là quan hệ pháp luật về yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện G theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

- Về nội dung:

[2]. Xét yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị G:

[2.1]. Theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 201/KLGD ngày 28/8/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương thể hiện: Anh Nguyễn Đức T, sinh năm 1981 là con thứ nhất trong gia đình, tiền sử sản khoa bình thường, tiền sử nhi khoa phát triển thể chất, tâm thần chậm hơn các bạn cùng trang lứa, không đi học, không biết chữ, chưa kết hôn. Tiền sử gia đình không ai mắc bệnh tâm thần. Khi 18 tháng tuổi đối tượng bị sốt cao co giật, không biết nói, ít tiếp xúc với xung quanh kể cả người thân, không chơi với trẻ cùng trang lứa, chỉ thích chơi một mình với một thứ đồ chơi nhất định. Năm 2005 đối tượng có biểu hiện đêm không ngủ, la hét, tự cắn xé quần áo, chạy nhảy la hét, cáu gắt vô cớ, đi lang thang nhặt nhạnh đồ bẩn. Đối tượng đã được khám ngoại trú 01 lần tại Bệnh viện tâm thần Hà Nội với chẩn đoán F71 nhưng không điều trị thuốc ngoại trú. Đối tượng thường bỏ nhà đi lang thang không biết đường về, gia đình nhiều lần phải đi tìm, gia đình phải xăm số điện thoại của người thân lên 2 cẳng tay của đối tượng. Ngày 11/8/2023, đối tượng được đưa đến Viện pháp y tâm thần Trung ương để giám định sức khỏe tâm thần tại phòng khám. Quá trình thăm khám, tiếp xúc thấy: Đối tượng tỉnh, tiếp xúc khó; Năng lực định hướng mất; Cảm xúc không ổn định, dễ cáu gắt nổi khùng; Tri giác không rối loạn; Tư duy không nói, chỉ ứ ớ không nói được thành tiếng, không có định kiến, ám ảnh, hoang tưởng; Hành vi tác phong rối loạn, đứng ngồi không yên, khua chân múa tay, chống đối, ở nhà đối tượng hay bỏ đi lang thang không biết đường về, mọi sinh hoạt hàng ngày, kể cả vệ sinh cá nhân hoàn toàn phụ thuộc vào người thân trong gia đình chăm sóc, giúp đỡ, ăn ngủ thất thường; Trí nhớ, trí tuệ mất; Chú ý mất tập trung.

Kết luận: Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Đức T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng có tật chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi theo

đổi hoặc điều trị. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.1. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

[2.2]. Nay, bà Nguyễn Thị G là mẹ đẻ của anh Nguyễn Đức T, sinh năm 1981 yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Đức T là người bị mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự 2015 nên chấp nhận.

[3]. Về việc cử người giám hộ cho anh Nguyễn Đức T: Hiện nay, bố của anh T đã chết. Anh T không có vợ con. Bà Nguyễn Thị G là mẹ đẻ của anh T là người đại diện hợp pháp của anh T nên cử bà Nguyễn Thị G là người giám hộ cho anh T là có căn cứ. Bà Nguyễn Thị G có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 57 và Điều 58 của Bộ luật Dân sự.

[4]. Về việc quản lý tài sản của người được giám hộ: Bà Nguyễn Thị G không yêu cầu Tòa án giải quyết việc quản lý tài sản của anh Nguyễn Đức T nên Tòa án không đặt vấn đề xem xét, giải quyết.

[5]. Về lệ phí: Do bà Nguyễn Thị G là người cao tuổi nên được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 361, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự;

- Căn cứ các Điều 22, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị G.

1.1. Tuyên bố: Anh Nguyễn Đức T, sinh năm 1981; trú tại: Thôn T, xã P, huyện G, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự.

1.2. Cử bà Nguyễn Thị G, sinh năm 1960; trú tại: Thôn T, xã P, huyện G, thành phố Hà Nội là người giám hộ của anh Nguyễn Đức T. Bà Nguyễn Thị G có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được

giám hộ mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại các Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị G.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Quyết định này có thể bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND thành phố Hà Nội;
- VKSND huyện G;
- Chi Cục THA DS huyện G;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Vũ Quang Dũng